

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome

Doma laukums 8A, Rīga, LV-1939, Latvija, tālr. +371 67221848, e-pasts neplp@neplp.lv, www.neplp.lv

Rīgā, 2022. gada 15.septembrī

LĒMUMS Nr. 345/1-2 (18012000002622-2)

*Par administratīvā soda uzlikšanu
administratīvā pārkāpuma lietā Nr. 18012000002622*

Izskatot 2022. gada 11.augustā uzsākto administratīvā pārkāpuma lietu par iespējamo Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 35.panta otrajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu elektroniskā plašsaziņas līdzekļa VSIA “Latvijas Televīzija”, reģistrācijas numurs 40003080597, darbībā, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (turpmāk – Padome) šādā sastāvā – Padomes priekšsēdētājs Ivars Āboliņš, Padomes priekšsēdētāja vietniece Aurēlija Ieva Druviete, Padomes locekļi Ieva Kalderauska, Ilva Milzarāja un Andis Plakans, piedaloties VSIA “Latvijas Televīzija” pārstāvim,

konstatē:

[1] Padome ir veikusi VSIA “Latvijas Televīzija” programmās “LTV1” (apraides atļauja Nr. TA-057/1, darbības pamatnosacījumi Nr. TA-057/1-1) un “LTV7” (apraides atļauja Nr. TA-057/2, darbības pamatnosacījumi Nr. TA-057/2-1) 2022.gada 20. jūlijā un 28.jūlijā izplatīto raidījumu “Personība.100g kultūras” atbilstības izvērtēšanu priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietojšanas prasībām un konstatējusi turpmāk minēto.

[2] **Programmās “LTV7” 2022.gada 20.jūlijā** no pulksten 12:04:35 līdz pulksten 12:55:35 **un “LTV1” 2022.gada 28.jūlijā** no pulksten 02:14:53 līdz pulksten 03:05:49 tiek izplatīts raidījums “Personība. 100g kultūras” (turpmāk arī – Raidījums), kurā vispusīgi atspoguļota Ulda Pīlēna personība, viņa autobiogrāfija, sākot ar bērnību, un kā arī viņš kā profesionālis arhitektūras jomā, tajā skaitā par viņa realizētajiem arhitektūras projektiem gan Latvijā, gan ārzemēs. Izvērtējot Raidījumu, konstatēts:

[2.1.] Raidījumā informāciju par sevi galvenokārt izplata pats Uldis Pīlēns, taču Uldi Pīlēnu raksturo arī viņa tuvinieki – divi dēli un dzīvesbiedre, kā arī diriģents /persona A./ un SIA

“Enna” direktors /persona B./, izceļot partijas “APVIENOTAIS SARAĶSTS - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija” izvēlēta Ministru prezidenta amata kandidāta personības pozitīvās iezīmes.

[3] Ievērojot to, ka Latvijas Republikas Satversmes 11.pantā ir noteikts, ka Saeimas vēlēšanas izdarāmas oktobra mēneša pirmajā sestdienā, tad 2022.gadā Saeimas vēlēšanas notiks 2022.gada 1.oktobrī. Līdz ar to priekšvēlēšanu aģitācijas periods Saeimas vēlēšanām sākās 2022.gada 4.jūnijā.

[4] Pēc Centrālās vēlēšanu komisijas mājas lapā ir pieejamās informācijas Uldis Pīlēns nav 14.Saeimas vēlēšanu deputāta kandidāts no partijas “APVIENOTAIS SARAĶSTS - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija”, vienlaikus publiskajā telpā tiek izplatīta informācija par to, ka Uldis Pīlēns ir partijas “APVIENOTAIS SARAĶSTS - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija” izvirzītais Ministru prezidenta amata kandidāts.

[5] Tādējādi konstatējams, ka pārbaudāmie raidījumi – 2022.gada 20. jūlija un 28.jūlija raidījumi “Personība.100g kultūras”, kuros piedalās partijas “APVIENOTAIS SARAĶSTS - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija” izvirzītais Ministru prezidenta amata kandidāts Uldis Pīlēns, ir izplatīti priekšvēlēšanu aģitācijas perioda laikā.

[6] Izvērtējot 1.un 2. punktā konstatēto un 3., 4. un 5. punktā norādīto, 2022.gada 11.augustā Padome pieņēma lēmumu Nr. 301/1-2 (*lēmuma numurs administratīvo pārkāpumu procesa atbalsta sistēmā – 18012000002622-1*), ar kuru uzsāka administratīvā pārkāpuma procesu lietā par iespējamo Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 35. panta otrajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu VSIA “Latvijas Televīzija” darbībā, tas ir, programmās “LTV1” 2020.gada 20. jūlijā un “LTV7” 2022.gada 28.jūlijā izplatot raidījumu “Personība.100g kultūras”, tādejādi, iespējams, neievērojot Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 3.panta pirmo daļu. Šajā punktā minētais lēmums VSIA “Latvijas Televīzija” nosūtīts 2022.gada 16.augustā, izmantojot administratīvo pārkāpumu procesa atbalsta sistēmu (APAS).

[7] 2022.gada 17.augustā Padome nosūtīja vēstuli Nr. 44/6–7, ar kuru informēja VSIA “Latvijas Televīzija” par to, ka 2022.gada 11. augustā tika pieņemts lēmums Nr.301/1-2 par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu lietā Nr. 18012000002622 un vienlaikus lūgusi VSIA Latvijas Televīzija” izvērtēt Padomes konstatēto un sniegt paskaidrojumus minētajā lietā.

[8] 2022.gada 26.augustā Padome ir saņēmusi VSIA “Latvijas Televīzija” paskaidrojumus Nr.Nr.78/1-7.2 (*Padomē reģistrēti 29.08.2022 ar Nr. 46/6–7*), kuros VSIA “Latvijas Televīzija” pārkāpumu neatzīst, savu nostāju pamatojot ar turpmāk norādītajiem argumentiem:

[8.1] VSIA "Latvijas Televīzija" savos paskaidrojumos norāda, ka 2022.gada 20.jūlijā televīzijas programmā "LTV7" un 2022. gada 28. jūlijā televīzijas programmā "LTV1" tika pārraidīti raidījuma "Personība. 100g kultūras" atkārtojumi. Pirmreizēji šis raidījums televīzijas programmā "LTV1" tika demonstrēts 2016.gada 12.aprīlī. Raidījumā tika intervēts arhitekts un uzņēmējs Uldis Pīlēns. Tā kā raidījums tika veidots 2016.gada sākumā, tad raidījuma veidotājiem nebija zināms, ka Pīlēns tiks izvirzīts par Ministru prezidenta kandidātu 2022. gada Saeimas vēlēšanās. Papildus tam VSIA "Latvijas Televīzija" norāda, ka iepriekš minētā raidījuma atkārtojumu pārraidīšana priekšvēlēšanu aģitācijas periodā netika izvēlēta tāpēc, ka Pīlēns ir izvirzīts par Ministru prezidenta kandidātu 2022. gada Saeimas vēlēšanās. Tieši pretēji, veidojot 2022. gada jūlija mēneša programmu plānu, LTV apzināti atteicās no tādu raidījumu atkārtojumu izvēles, kurās dalību ņēma ar politiskiem procesiem saistītas personas. Raidījumu atkārtojumi ar Pīlēna līdzdalību tika izvēlēti tāpēc, ka LTV programmas plānotāju ieskatā šīs personas profesionālā un cita darbība nekādā veidā nebija saistīta ar politiku un nebija nekādu pazīmju, ka šī persona varētu kandidēt vai jebkādā veidā varētu būt tieši saistīta ar 2022. gada Saeimas vēlēšanām.

[8.2] VSIA "Latvijas Televīzija" savos paskaidrojumos norāda, ka saskaņā ar LTV Programmu plānošanas instrukciju katra mēneša programmu plāns LTV programmās tiek veidots līdz iepriekšējā mēneša 5.-10. datumam. Tas nozīmē, ka jūlija mēneša programma tika saplānota līdz 5.-10. jūnijam. Vasaras sezonas plānošana ir vēl savlaicīgāka, jo periods no jūnija pēdējās nedēļas, kad beigusies regulārā sezona, līdz augusta beigām/septembra sākumam vidēji 10 nedēļu garumā tiek plānots vienkopus pēc sleju principa. Atsevišķi, konkrēti raidījumi speciāli netiek plānoti, bet gan *prime-time*, gan nakts programmā tiek plānoti vienāda nosaukuma raidījumi maksimāli vienādā laikā pēc nedēļas vai dienu principa atbilstoši lineārajai programmai nepieciešamajā hronometrāžā. Papildus jāpiebilst, ka salīdzinājumā ar regulāro rudens/ziemas/pavasara televīzijas sezonu ar apjomīgu oriģinālsatura apjomu, vasaras sezonas programmas specifika ir būtisks arhīva satura pieaugums. Vidēji oriģinālsatura un to atkārtojumu īpatsvars samazinās par 70%, tā vietā aktīvi un lielā daudzumā tiek plānoti arhīva raidījumi, kas nav piesaistīti konkrētam notikumam, procesam, gadalaikam un tamlīdzīgi. Papildus tam VSIA "Latvijas Televīzija" atzīmē, ka raidījums "Personība. 100 g kultūras" nakts programmā netika plānots mērķtiecīgi ar fokusu uz konkrēto personu, kas piedalās raidījumā, izcelšanu, jo raidījumu "Personība. 100 g kultūras" atkārtojumi "LTV1" nakts programmā tika plānoti sešas nedēļas pēc kārtas, un neviens no tiem nav speciāli izvēlēts ar mērķi izcelt kādu konkrētu personu.

[8.3] VSIA “Latvijas Televīzija” savos paskaidrojumos norāda, ka Uldis Pīlēns ir izvirzīts par partiju apvienības “APVIENOTAIS SARAĶSTS - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija” Ministru prezidenta amata kandidātu, tika paziņots tikai 2022.gada 20. jūlijā, tas ir, daudz vēlāk, nekā šo raidījumu atkārtojumi tika ieplānoti LTV programmās. Papildus tam VSIA “Latvijas Televīzija” norāda, ka LTV rīcībā pagaidām nav rīka (piemēram, datorprogrammas) vai speciāli nolīgta darbinieka, kas monitorētu visus publiski izskanējušos paziņojumus par personu iesaistīšanos 2022.gada Saeimas vēlēšanu kampaņā un operatīvu veiktu nepieciešamās izmaiņas LTV programmu plānos. Līdz ar to konkrētajā gadījumā netika savlaicīgi konstatēta Pīlēna iesaistīšanās Saeimas vēlēšanu kampaņā un veiktas izmaiņas programmā, aizstājot raidījumu atkārtojumus ar citiem.

[8.4] Tāpat VSIA “Latvijas Televīzija” savos paskaidrojumos norāda, ka raidījums tika veidots krietnu laiku pirms tam, kad kļuva zināms par konkrētās personas dalību 2022.gada Saeimas vēlēšanās, līdz ar to LTV ieskatā ir neiespējami, ka raidījums varētu saturēt tiešus vai netiešus aicinājumus balsot par vai pret kādu deputātu kandidātu, kas pretendē uz ievēlēšanu Saeimā 2022. gada rudenī, kā arī, kā jau minēts iepriekš, ne veidojot raidījumus, ne arī izvēloties iekļaut to atkārtojumus LTV programmā, ne LTV kopumā, ne arī atbildīgajiem darbiniekiem un raidījumu veidotājiem nebija nodoma veikt vai pieļaut tiešu vai netiešu priekšvēlēšanu aģitāciju.

[8.5] Papildus VSIA “Latvijas Televīzija” savos paskaidrojumos norāda, ka raidījuma “Personība. 100g kultūras” atkārtojums televīzijas programmā “LTV7” – 2022. gada 20. jūlijā pulksten 12:05 un televīzijas programmā “LTV1” – 2022. gada 28. jūlijā pulksten 2:16 (pēc SIA “TNS Latvia” datiem 27.07.2022. pulksten 26:16), līdz ar to skatījumu skaits ir neliels, ko apstiprina pielikumā pievienotā SIA “TNS Latvia” vēstule.

[9] Ņemot vērā to, ka iespējamo administratīvo pārkāpumu ir izdarījis sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis, Padome ir nosūtījusi vēstuli par atzinuma sniegšanu Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu Ombudam /personai A./, lūdzot savas kompetences ietvaros izvērtēt LTV rīcību. 2022.gada 29.augustā Padome ir saņēmusi atzinumu Nr. 168/3–2 no Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu Ombuda /personas A./ (turpmāk arī – Ombuds) atzinumu, kurā Ombuds ārpus savas kompetences ir centies vērtēt VSIA “Latvijas Televīzija” rīcību Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma ietvaros.

[10] 2022.gada 31.augustā Padome nosūtīja VSIA “Latvijas Televīzija” vēstuli Nr. 46/6–7, ar kuru informēja, ka 2022.gada 15.septembra Padomes sēdē tiks izskatīta administratīvā pārkāpuma lieta Nr. 18012000002622 par iespējamo Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 35.panta otrajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu elektroniskā plašsaziņas līdzekļa

VSIA "Latvijas Televīzija" darbībā. Vienlaikus Padome informēja, ka VSIA "Latvijas Televīzija", ka Padomes sēdē, kurā tiks izskatīta administratīvā pārkāpuma lieta Nr.18012000002620, notiks attālināti, izmantojot programmu MS Teams un aicināja VSIA "Latvijas Televīzija" līdz 2022.gada 12.septembrim informēt Padomi par kontaktpersonu, kura attālināti piedalīsies Padomes sēdē.

[11] Uz lietas izskatīšanu VSIA "Latvijas Televīzija" pārstāvis bija pieslēdzies attālināti, izmantojot programmu MS Teams. Lietas izskatīšanas laikā VSIA "Latvijas Televīzija" pārstāvis uzturēja iepriekš rakstiskajos paskaidrojumos norādīto pozīciju, kā arī papildināja, ka VSIA "Latvijas Televīzija", izvēloties arhīva raidījumus, konkrētā arhīva raidījuma atkārtojumi netika ielikti programmā apzināti. Uz Padomes norādīto, ka par Ulda Pīlēna jaunā politiskā spēka dibināšanu un iesaistīšanos politikā, iespējams, kā Ministru prezidenta amata kandidātam jau 2022.gada 11.maijā ir bijusi informācija daudzos medijos¹, kas ir gandrīz mēnesi pirms vasaras sezonā izplatāmo raidījumu atkārtojumu noteikšanas, VSIA "Latvijas Televīzija" pārstāvis atbildēja, ka VSIA "Latvijas Televīzija" šādu informāciju, iespējams, neesot ievērojusi. Uz Padomes jautājumu, vai VSIA "Latvijas Televīzija" var paskaidrot, kā ir iespējams, ka 2016.gada arhīva raidījums tika divas reizes izplatīts priekšvēlēšanu aģitācijas perioda laikā un vēl vienu reizi tas tika izplatīts īsi pirms priekšvēlēšanu aģitācijas perioda, tas ir 2022.gada 29.maijā, VSIA "Latvijas Televīzija" pārstāvis atbildēt nevarēja un atkārtoti apgalvoja, ka viņam šādas informācijas nebija, bet bija informācija tikai par to, ka Uldis Pīlēns no 2022.gada 20.jūlija vēlas iesaistīties politikā. Uz Padomes jautājumu, kurš pieņēma lēmumu, ka raidījums "Personība. 100g kultūras" tiks rādīts sistemātiski jau no maija, VSIA "Latvijas Televīzija" pārstāvis atbildēja, ka pēc viņa rīcībā esošās informācijas, tas ir programmu daļas lēmums un tas nav viens cilvēks programmu daļas vadītājs, bet lēmums ir koleģiāls. Uz Padomes jautājumu, vai VSIA "Latvijas Televīzija" ir kādi iekšējie normatīvie akti, kas paredz kārtību arhīva raidījumu izplatīšanai vasaras sezonā, ņemot vērā, ka konkrētajā lietā divu mēnešu periodā 2016.gada arhīva raidījums ir ticis izplatīts trīs reizes, uz ko VSIA "Latvijas Televīzija" pārstāvis atbildēja, ka viņam nav informācijas par to, ka ir kāds iekšējais dokuments, kas nosaka, kādā kārtībā tiek izvēlēti arhīva raidījumi atkārtotai izplatīšanai vasaras periodā. Ievērojot minēto, Padome

secina:

[12] Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma (turpmāk – PAL) 1.panta 3.punkts nosaka, ka priekšvēlēšanu aģitācija ir *"politiskās partijas, politisko partiju apvienības, vēlētāju apvienības*

¹ Pieejams: <https://www.la.lv/nebut-vajakajam-baltijas-posmam> – aplūkots 15.09.2022.

vai deputāta kandidāta reklamēšana plašsaziņas līdzekļos vai citādā veidā, ja tā satur tiešu vai netiešu aicinājumu balsot par vai pret kādu politisko partiju, politisko partiju apvienību, vēlētāju apvienību vai deputāta kandidātu.”

[13] PAL 1.panta 4.punkts nosaka, ka priekšvēlēšanu aģitācijas periods ir *“laika posms no 120.dienas pirms vēlēšanām līdz vēlēšanu dienai. Ja Saeima ir atlaista vai atsaukta vai republikas pilsētas dome vai novada dome tiek atlaista, vai tiek izsludinātas atkārtotas vēlēšanas, priekšvēlēšanu aģitācijas periods ir laika posms no vēlēšanu izsludināšanas dienas līdz vēlēšanu dienai.”* Konkrētajā gadījumā, ievērojot Latvijas Republikas Satversmes 11.pantā ir noteikts, ka Saeimas vēlēšanas izdarāmas oktobra mēneša pirmajā sestdienā, tas ir, 2022.gada 1.oktobrī. Līdz ar to priekšvēlēšanu aģitācijas periods Saeimas vēlēšanām sākas 2022.gada 4.jūnijā.

[14] PAL 1.panta 6.punkts nosaka, ka slēptā priekšvēlēšanu aģitācija ir *“priekšvēlēšanu aģitācija, par kuru saņemta samaksa un kuras apmaksātājs (atlīdzības devējs) pretēji šā likuma noteikumiem nav norādīts.”*

[14.1] PAL 1.panta 5.punkts nosaka, ka samaksa ir *“jebkāda atlīdzība, tai skaitā jebkuri mantiski labumi, pakalpojumi, tiesību nodošana, atbrīvošana no pienākuma, atteikšanās no kādām tiesībām par labu citai personai u.c. (turpmāk arī — maksa)”*

[15] PAL 3.panta pirmā daļa nosaka, ka *“slēptā priekšvēlēšanu aģitācija ir aizliegta.”*

[16] PAL 11.panta *“Vispārīgie nosacījumi priekšvēlēšanu aģitācijai elektronisko plašsaziņas līdzekļu televīzijas un radio programmās”* astotā daļa nosaka, ka *“Pirms katras šajā pantā paredzētās priekšvēlēšanu aģitācijas un uzreiz pēc tās skaidri un nepārprotami paziņojams, kurš aģitācijas veicējs šo priekšvēlēšanu aģitāciju apmaksājis.”*

[17] Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) ir sagatavojis *“Informatīvo materiālu par priekšvēlēšanu aģitācijas ierobežojumiem”* (turpmāk – *KNAB informatīvais materiāls*)², kurā ir aprakstīts, ko parasti satur priekšvēlēšanu aģitācijas materiāls:

- 1) informāciju par deputātu kandidātu, politisko partiju vai politisko partiju apvienību;*
- 2) informāciju par politiskās partijas vai to apvienības vadošo personu (arī par tādu, kura nekandidē) vai personu, kas asociējas ar politisko partiju vai to apvienību;*
- 3) iepriekš norādīto personu attēlus;*
- 4) informāciju par deputātu kandidātu sarakstu;*

² Pieejams: <https://www.knab.gov.lv/lv/media/141/download> – aplūkots 15.09.2022.

5) politiskās partijas logo vai nosaukumu, kandidātu saraksta numuru vai nosaukumu u.c. vizuālos elementus;

6) informāciju, kas slavina vai popularizē, vai, tieši otrādi, kritizē, vai negatīvi izceļ norādītos subjektus;

7) informāciju, kas aicina uz pārmaiņām vai, tieši pretēji, aicina palikt pie esošām vērtībām; informāciju, kas slavina, popularizē vai kritizē valsts vai pašvaldību institūciju, iestādi vai deputātu kandidātu;

8) u.c.*

(**Informatīvajā materiālā veikto piemēru un pazīmju uzskaitījums nav pilnīgs, un var tikt konstatēti arī citi veida gadījumi.*)”³

[17.1] Tāpat KNAB informatīvajā materiālā ir aprakstītas arī slēptās aģitācijas pazīmes:

“Jebkura publiska darbība, kuras mērķis ir tieši vai netieši publiski popularizēt kādu politisko partiju, vai to apvienību un deputāta kandidātu, aicinot par to balsot, vai arī paužot negatīva rakstura informāciju, aicinot balsot pret kādu politisko partiju vai deputāta kandidātu. Piemēram:

- 1) informācija satur netiešu aicinājumu balsot “par” vai “pret” kādu politisko partiju vai deputātu kandidātu;
- 2) informācijas sniegšana sabiedrībai par deputāta kandidāta politisko vai profesionālo darbību plašsaziņas līdzekļos, vides reklāmā vai citā publiski pieejamā veidā, it īpaši, ja pirms priekšvēlēšanu aģitācijas perioda šāda informācija netika sniegta vai tika sniegta retāk un mazākā apjomā, nekā tas tiek darīts priekšvēlēšanu aģitācijas periodā;
- 3) jebkuras formas vai jebkura veida publisks (sabiedrībai pieejams) paziņojums, publikācija vai pasākums, kura nolūks ir veicināt partijas vai deputāta kandidāta popularitāti;
- 4) partijas logo vai nosaukuma, kandidātu saraksta numura, nosaukuma vai citu līdzīgu vizuālu elementu iekļaušana publikācijā vai raidījumā;
- 5) ar partiju saistīta notikuma atspoguļošana, ja tam nav tiešas saistības ar konkrētas publikācijas, programmas, raidījuma saturu, vai arī tas ir tieši un nepārprotami veidots kādas partijas popularizēšanai; partijas vai deputāta kandidāta parādīšanās bez pamatota iemesla. Piemēram, deputāta kandidāts tiek izmantots kā kāda notikuma galvenais komentētājs, tiek atspoguļoti sabiedrībai nenozīmīgi kandidāta privātās dzīves notikumi, lai palielinātu konkrētā kandidāta publicitāti u.c.;

³ Pieejams: <https://www.knab.gov.lv/lv/media/141/download> – aplūkots 15.09.2022.

- 6) publikācija vai raidījums ir vienpusīgs, tajā nav sabalansēti atspoguļoti iesaistīto pušu viedokļi, un nav mēģināts noskaidrot ekspertu viedokli;
- 7) žurnālists, neuzdodot konkrētus jautājumus, ļauj deputāta kandidātam netraucēti izteikties, izvēlēties sarunas tēmu un virzību, vai uzdod jautājumus, lai izceltu deputāta kandidāta personības pozitīvās iezīmes;
- 8) ēst gatavošanas, sporta vai tamlīdzīgs raidījums ar deputātu kandidāta parādīšanos saturā (gatavojot ēst vai runājot par sportu);
- 9) sociāla kampaņa vai komerciāla reklāma (tajā skaitā medija reklāma), kas satur netiešu aicinājumu balsot par vai pret kādu politisko partiju vai deputātu kandidātu;
- 10) masu informatīvais līdzeklis satur informāciju ar viena vai tikai dažu politisko partiju vai to apvienību pārstāvju viedokļiem, intervijām komentāriem, arī tādiem, kas nav saistīti ar politisko darbu, bet saistīti ar kādu profesionālo sfēru; laikraksts vai kāds cits preses izdevums tiek izdots tikai priekšvēlēšanu aģitācijas periodā;
- 11) laikraksts vai kāds cits preses izdevums publicē priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus par cenu, kas nesedz tā izdošanas izmaksas;
- 12) u.c. *.

(*Informatīvajā materiālā veikto piemēru un pazīmju uzskaitījums nav pilnīgs, un var tikt konstatēti arī citi veida gadījumi.)”⁴

[18] Monitoringa rezultāti liecina, ka:

[18.1] Uldis Pīlēns, kā partijas “APVIENOTAIS SARAKSTS - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija” izvirzīts Ministru prezidenta amata kandidāts, priekšvēlēšanu aģitācijas perioda laikā tika atspoguļots 2022.gada 20.jūlija raidījumā “Personība.100g kultūras” (raidījums sākas pulksten 12:04:35 līdz 12:55:35) un tajā pauda savu viedokli vai tika rādīti Ulda Pīlēna realizētie projekti visu raidījuma laiku, izņemot no pulksten 12:10:38 līdz 12:11:28, no pulksten 12:14:15 līdz 12:15:17, no pulksten 12:28:42 līdz 12:38:09, no pulksten 12:48:23 līdz 12:48:37, no pulksten 12:50:55 līdz 12:51:07 un no pulksten 12:53:14 līdz 12:54:34, kad savu viedokli izsaka Ulda Pīlēna tuvinieki un paziņas, kopā 13 minūtes.

[18.2] Uldis Pīlēns, kā partijas “APVIENOTAIS SARAKSTS - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija” izvirzīts Ministru prezidenta amata kandidāts, priekšvēlēšanu aģitācijas perioda laikā tika atspoguļots 2022.gada 28.jūlija raidījumā “Personība.100g kultūras” (raidījums sākas pulksten 02:14:53 un beidzas 03:05:49) un tajā pauda savu viedokli vai tika rādīti Ulda Pīlēna realizētie projekti visu raidījuma laiku, izņemot

⁴ Pieejams: <https://www.knab.gov.lv/lv/media/141/download> – aplūkots 15.09.2022.

no pulksten 02:20:56 līdz 02:21:45. no pulksten 02:24:33 līdz 02:25:34, no pulksten 02:39:02 līdz 02:48:26, no pulksten 02:58:40 līdz 02:58:53, no pulksten 03:01:10 līdz 03:01:23 un no pulksten 03:03:30 līdz 03:05:11, kad savu viedokli izsaka Ulda Pīlēna tuvinieki un paziņas, kopā 13 minūtes.

[19] Minētajos raidījumos nav konstatēta tieša priekšvēlēšanu aģitācija no partijas “APVIENOTAIS SARAĶSTS - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija” izvirzītā Ministru prezidenta amata kandidāta Ulda Pīlēna puses, bet kā norādīts KNAB informatīvajā materiālā, tad:

[19.1.] **par priekšvēlēšanu aģitāciju tiek uzskatīta** – “2) informācija par politiskās partijas vai to apvienības vadošo personu (arī par tādu, kura nekandidē) vai personu, kas asociējas ar politisko partiju vai to apvienību; 6) informācija, kas slavina vai popularizē, vai, tieši otrādi, kritizē, vai negatīvi izceļ norādītos subjektus;” Konkrētajā gadījumā ir konstatēts, ka elektroniskais plašsaziņas līdzeklis izplata raidījumu, kurā tiek popularizēts partijas “APVIENOTAIS SARAĶSTS - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija” izvirzītais Ministru prezidenta amata kandidāts;

[19.2] **viena no slēptas aģitācijas pazīmēm** ir – “*jebkuras formas vai jebkura veida publisks (sabiedrībai pieejams) paziņojums, publikācija vai pasākums, kura nolūks ir veicināt partijas vai deputāta kandidāta popularitāti;*” un konkrētajā raidījumā ir konstatēts, ka elektroniskais plašsaziņas līdzeklis izplata raidījumu, kura nolūks ir veicināt partijas izvirzītā Ministru prezidenta amata kandidāta popularitāti un izceltu viņa personības pozitīvās iezīmes, profesionālos sasniegumus un paveiktos labos darbus Latvijas sabiedrības labā.

Minētajos raidījumos nav konstatēta tieša priekšvēlēšanu aģitācija no Ulda Pīlēna puses, bet, kā norādīts KNAB informatīvajā materiālā, tad:

[19.3] 2022.gada 20.jūlija un 28.jūlija raidījumos “Personība.100g kultūras” (uzņēmēja un arhitekta Ulda Pīlēna personība), kurā pats Uldis Pīlēns un viņa tuvinieki, tas ir, Ulda Pīlēna dzīvesbiedre /persona C./ un viņa dēli /persona D./ un /persona E./, kā arī diriģents /persona A./ un SIA “Enna” direktors /persona B./ raksturoja Uldi Pīlēnu kā profesionāli tā, lai tiktu izcelts partijas “APVIENOTAIS SARAĶSTS - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija” izvirzītā Ministru prezidenta amata kandidāta personības pozitīvās iezīmes. Konstatētais liecina, ka izplatītajos elektroniskā plašsaziņas līdzekļa raidījumos ir saskatāmas slēptas priekšvēlēšanu aģitācijas pazīmes.

[20] Pēc pieejamās informācijas, Padomei nav iespējams konstatēt, ka par minēto raidījumu izplatīšanu priekšvēlēšanu aģitācijas perioda laikā būtu saņemta samaksa. PAL 1.panta 5.punkts noteic: “*Samaksa — jebkāda atlīdzība, tai skaitā jebkuri mantiski labumi, pakalpojumi, tiesību*

nodošana, atbrīvošana no pienākuma, atteikšanās no kādām tiesībām par labu citai personai u.c. (turpmāk arī — maksa).” Ir svarīgi atzīmēt, ka likumdevējs nav veicis pilnīgu samaksas uzskaitījumu, par ko liecina normā ietvertais “u.c.”. Līdz ar to normas piemērotajiem ir atstāta zināma brīvība piepildīt jēdzienu ar saturu. Tieši to arī Padome dara, pieņemot lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā un to skatot pēc būtības, nevis sašaurināti. Respektīvi, samaksa PAL 1.panta 5.punkta izpratnē ir arī atsvabināšana no samaksas pienākuma un, ja plašsaziņas līdzeklis atbrīvojis no samaksas pienākuma, tad secināms, ka priekšvēlēšanu aģitācija norit uz plašsaziņas līdzekļa rēķina. Šī atziņa ir nostiprināta tiesu praksē (*Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2021.gada 9.aprīļa spriedums, Lietas Nr.1A30061420, Lietvedības Nr.1A-0080-21/18*)⁵. Tomēr augstāk secinātais ļauj izteikt pieņēmumu, ka ir saskatāmas priekšvēlēšanu aģitācijas pazīmes, jo Uldis Pīlēns (2022.gada 20. jūlijā un 28.jūlijā izplatītajos raidījumos) veic sevis, kā partijas “APVIENOTAIS SARAĶSTS - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija” izvirzītā Ministru prezidenta amata kandidāta, popularizēšanu, tādējādi tiek popularizēta arī šo raidījuma galvenās personas Ulda Pīlēna pārstāvētā partija “APVIENOTAIS SARAĶSTS - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija”. Izplatītajos raidījumos nav sniegta norāde, ka tiek veikta priekšvēlēšanu aģitācija, līdz ar to, ir jākonstatē, ka minētajos 2022.gada 20.jūlija un 28.jūlija raidījumos ir vērojamas slēptas priekšvēlēšanu aģitācijas pazīmes.

[21] VSIA “Latvijas Televīzija” savos paskaidrojumos norāda, ka 2022.gada 20.jūlijā programmā “LTV7” un 2022.gada 28.jūlijā programmā “LTV1” tika izplatīti raidījuma “Personība.100g kultūras” atkārtojumi un pirmreizējais raidījums VSIA “Latvijas Televīzija” programmā “LTV1” tika izplatīts 2016.gada 12.aprīlī, līdz ar to raidījuma veidotājiem nebija zināms, ka Uldis Pīlēns tiks izvirzīts par Ministru prezidenta amata kandidātu 2022.gada 14.Saeimas vēlēšanās. Padomes ieskatā, fakts, ka raidījums tika veidots 2016.gadā, nav noteicošais faktors, jo slēptajai priekšvēlēšanu aģitācijai var tikt izmantots arī ārpus priekšvēlēšanu laika veidots raidījums, pie nosacījuma, ja tajā tiek izplatīta informācija, kas atbilst Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 1.panta 3.punktam. Konkrētajā gadījumā VSIA “Latvijas Televīzija” 2022.gada 20. jūlijā un 28.jūlijā izplatītajos raidījuma “Personība.100g kultūras” atkārtojumi satur informāciju, kas ir uzskatāma par priekšvēlēšanu aģitāciju partijas “APVIENOTAIS SARAĶSTS - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija” izvirzītajam Ministru prezidenta amata kandidātam, jo tā satur tikai pozitīvu Ulda Pīlēna personības raksturojumu, gan no paša Ulda Pīlēna, gan viņa tuviniekiem – dzīvesbiedres

⁵ Pieejams: file:///C:/Users/ilze.liepina/Downloads/Anonimizets_nolemums_452115.pdf– aplūkots 15.09.2022

/personas C./ un dēliem /personas D./ un /personas E./, kā arī no diriģenta /personas A./ un SIA “Enna” direktora /personas B./. VSIA “Latvijas Televīzija” norādītais, ka jūlija mēneša programmā esot apzināti atteikusies no tādu raidījumu atkārtojumu izvēles, kurās dalību ņēma ar politiskiem procesiem saistītas personas un LTV programmas plānotāju ieskatā šo personu profesionālā un cita darbība nekādā veidā nebija saistīta ar politiku un nebija nekādu pazīmju, ka šī persona varētu būt jebkādā veidā tieši saistīta Saeimas vēlēšanām 2022, Padomes ieskatā nav pamatota, jo jau maija vidū elektroniskajos medijos parādījās informācija par to, ka Uldis Pīlēns iesaistīsies politikā. Iepriekš minēto apliecina laikraksta “Neatkarīgā Rīta Avīze” elektroniskajā versijā 2022.gada 11.maijā publicētais raksts ar nosaukumu “*U. Pīlēns Latviju vēlas glābt ar pirms 25 gadiem Liepāju izglābušu formulu*”⁶, kurā tiek norādīts, ka: “*U. Pīlēns, kas būšot viens no partiju apvienību papildinošās biedrības dibinātājiem, Saeimas vēlēšanās nepiedalīšoties. Tas pārāk sarežģītu viņa uzņēmējdarbību. Jautājot, vai viņš varētu kandidēt uz Ministru prezidenta amatu, atbilde radīja priekšstatu, ka šāda iespēja, esot biedrības līdzdibinātājam, noteikti pastāv.*”⁷ Tāpat to iepriekš minēto apliecina laikraksta “Latvijas Avīze” elektroniskajā versijā 2022.gada 11.maijā publicētais raksts ar nosaukumu “*Jauns piedāvājums uz veciem pamatiem? Uzņēmējs Pīlēns iepazīstina ar savu politisko spēku*”, kurā tiek norādīts, ka: “*Mērķis ir izveidot profesionālu un spēcīgu komandu, kas spēj nodrošināt intelektuāli augstāku līmeni Saeimā, “lai tā nav izklaižu vieta klauniem”, tā otrdien sacīja uzņēmējs Uldis Pīlēns, kurš Saeimas vēlēšanās pieteica jaunu politisko spēku “Latvijas Apvienotais saraksts”*”⁸ un “Latvijas Avīze” elektroniskajā versijā 2022.gada 31.maijā publicētais raksts ar nosaukumu “*Uldis Pīlēns iet politikā: “Vai šobrīd Latvijas politiskajā ainavā ir kāds reāli konservatīvs spēks?”*”⁹, kurā tiek norādīts, ka: “*Uzņēmējs Uldis Pīlēns aktivizējies. Dibina biedrību “Apvienotais Latvijas saraksts”, kurā kopā ar Zaļo partiju, Latvijas Reģionu apvienību un Liepājas partiju politikā tikšot ievirzīti bezpartijiski profesionāļi no dažādām nozarēm. Jaunais saraksts ir atvērts, gaida citu politisko spēku pieteikumus, lai kopā startētu 14. Saeimas vēlēšanās.*” Arī Latvijas Sabiedrisko mediju portālā: www.lsm.lv 2022.gada 5.jūlijā tiek izplatīts raidījums “*Kas notiek Latvijā*” *Kas notiek ar «Apvienoto Latvijas sarakstu»?*¹⁰, kurā kā viens no raidījuma viesiem ir uzaicināts Uldis Pīlēns, kurš apstiprina, ka ir izveidojis biedrību “Latvijas Apvienotais saraksts”, kura varētu ietekmēt

⁶ Pieejams: <https://neatkariga.nra.lv/politika/380569-uldis-pilens-latviju-velas-glabt-ar-pirms-25-gadiem-liepaju-izglabusu-formulu> – aplūkots 15.09.2022.

⁷ Turpat.

⁸ Pieejams: <https://www.la.lv/jauns-piedavajums-uz-veciem-pamatiem> – aplūkots 15.09.2022

⁹ Pieejams: <https://www.la.lv/nebut-vajakajam-baltijas-posmam> – aplūkots 15.09.2022.

¹⁰ Pieejams: <https://ltv.lsm.lv/lv/raksts/05.07.2022-kas-notiek-latvija-kas-notiek-ar-apvienoto-latvijas-sarakstu.id266192> – aplūkots 15.09.2022.

Latvijas politiku, tajā skaitā piedalīsies Saeimas vēlēšanās 2022. Tāpat Padome nevar piekrist VSIA “Latvijas Televīzija” norādītajam, jo pirmkārt, pamatojoties uz Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 1.panta 4.punkts nosaka, ka *“priekšvēlēšanu aģitācijas periods — laika posms no 120.dienas pirms vēlēšanām līdz vēlēšanu dienai. Ja Saeima ir atlaista vai atsaukta vai pašvaldības dome tiek atlaista, vai tiek izsludinātas atkārtotas vēlēšanas, priekšvēlēšanu aģitācijas periods ir laika posms no vēlēšanu izsludināšanas dienas līdz vēlēšanu dienai.”* No minētā izriet, ka priekšvēlēšanu aģitācijas perioda sākuma diena netiek noteikta no brīža, kad attiecīgā politiskā partija vai deputāta kandidāts tiek pieteikts attiecīgajā pašvaldības vēlēšanu komisijā, bet konkrētā dienā, kas ir 120.dienas pirms vēlēšanām. Līdz ar to, kā jau tas tika iepriekš lēmumā minēts, tad 14.Saeimas vēlēšanu priekšvēlēšanu aģitācijas periods sākās 2022.gada 4.jūnijā. Bez tam Saeimas vēlēšanu likuma 9.panta trešā daļa nosaka, ka *“Kandidātu sarakstus var iesniegt, sākot ar astoņdesmito dienu pirms vēlēšanu dienas. Pēdējā kandidātu sarakstu iesniegšanas diena ir sešdesmitā diena pirms vēlēšanu dienas.”* Tas nozīmē, ka līdz astoņdesmitajai dienai pirms vēlēšanām nav iespējams partijām un partiju apvienībām izvirzīt savus deputātu kandidātus, kā arī nosaukt savas partijas potenciāli izvirzāmos Ministru prezidenta amata kandidātus, līdz ar to būtu absurdi uzskatīt, ka priekšvēlēšanu aģitācija gan tieša, gan netieša ir atļauta līdz brīdim, kad tiek oficiāli reģistrēta partija vai partiju apvienība un tajā iekļautie deputātu kandidāti, kā arī ir zināmi visu partiju izvirzītie Ministru prezidenta amata kandidāti. VSIA “Latvijas Televīzija” savos paskaidrojumos arī norāda, ka saskaņā ar LTV Programmu plānošanas instrukciju katra mēneša programmu plāns LTV programmās tiek veidots līdz iepriekšējā mēneša 5.-10. datumam. Tas nozīmē, ka jūlija mēneša programma tika saplānota līdz 5.-10. jūnijam. Vasaras sezonas plānošana ir vēl savlaicīgāka, jo periods no jūnija pēdējās nedēļas, kad beigusies regulārā sezona, līdz augusta beigām/septembra sākumam vidēji 10 nedēļu garumā tiek plānots vienkopus pēc sleju principa. Atsevišķi, konkrēti raidījumi speciāli netiek plānoti, bet gan prime-time, gan nakts programmā tiek plānoti vienāda nosaukuma raidījumi maksimāli vienādā laikā pēc nedēļas vai dienu principa atbilstoši lineārajai programmai nepieciešamajā hronometrāžā, papildus piebilstot, ka salīdzinājumā ar regulāro rudens/ziemas/pavasara TV sezonu ar apjomīgu oriģinālsatura apjomu, vasaras sezonas programmas specifika ir būtisks arhīva satura pieaugums. Vidēji oriģinālsatura un to atkārtojumu īpatsvars samazinās par 70%, tā vietā aktīvi un lielā daudzumā tiek plānoti arhīva raidījumi, kas nav piesaistīti konkrētam notikumam, procesam, gadalaikam un tamlīdzīgi. Tāpat VSIA “Latvijas Televīzija” atzīmē, ka raidījums “Personība.100g kultūras” atkārtojumi “LTV1” nakts programmā tika plānoti sešas nedēļas pēc kārtas, un neviens no tiem nav speciāli izvēlēts ar mērķi izcelt konkrētu personu. Padomes ieskatā VSIA “Latvijas Televīzija”

norādītais par mēneša programmu veidošanas principiem nevar būt par iemeslu tam, ka netiek ievērotas spēkā esošās normas attiecībā uz priekšvēlēšanu aģitācijas perioda ierobežojumiem. Bez tam Padomes ieskatā VSIA "Latvijas Televīzija" norādītais par to, ka raidījums "Personība.100g kultūras" atkārtojumi "LTV1" nakts programmā tika plānoti sešas nedēļas pēc kārtas, un neviens no tiem nav speciāli izvēlēts ar mērķi izcelt konkrētu personu, nav pamatots, jo, pirmkārt, raidījuma atkārtojums vienas nedēļas laikā tika izplatīts divas reizes – pirmā 20.07.2022. programmā "LTV7" pulksten 12:04, bet otrā – 28.07.2022. programmā "LTV 1" pulksten 02:14. Otrkārt, raidījuma "Personība.100g kultūras" atkārtojumi tiek izplatīti tieši tajā laikā (20.07.2022), kad Uldis Pīlēns oficiāli tiek izziņots kā partijas "APVIENOTAIS SARAĶSTS - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" izvirzītais Ministru prezidenta amata kandidāts. Treškārt, raidījums "Personība.100g kultūras" atkārtojums tika izplatīts arī 2022.gada 29.maijā VSIA "Latvijas Televīzija" programmā "LTV7" pulksten 01:04. Tātad raidījums, kas tika veidots 2016.gadā par Uldi Pīlēnu, 2022.gada laika periodā no 29.maija līdz 28.jūlijam, tas ir, divu mēnešu laikā tika izplatīts trīs reizes, kas tikai pastiprināti norāda, ka VSIA "Latvijas Televīzija" ir apzināti iekļāvusi 2016.gada gada raidījumu savās programmās tieši priekšvēlēšanu aģitācijas perioda laikā un arī īsi pirms tā, lai gan kā iepriekš jau tika secināts, ka publiskajā telpā jau bija pieejama informācija par to, ka Uldis Pīlēns vēlas iesaistīties politikā. VSIA "Latvijas Televīzija" savos paskaidrojumos arī norāda, ka par to, ka Uldis Pīlēns ir izvirzīts par partiju apvienības "APVIENOTAIS SARAĶSTS - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" Ministru prezidenta amata kandidātu, tika paziņots tikai 2022. gada 20. jūlijā, tas ir, daudz vēlāk, nekā šo raidījumu atkārtojumi tika iekļauti LTV programmās. Papildus tam VSIA "Latvijas Televīzija" norāda, ka LTV rīcībā pagaidām nav rīka (piemēram, datorprogrammas) vai speciāli nolīgta darbinieka, kas monitorētu visus publiski izskanējušos paziņojumus par personu iesaistīšanos 2022. gada Saeimas vēlēšanu kampaņā un operatīvu veiktu nepieciešamās izmaiņas LTV programmu plānos. Līdz ar to konkrētajā gadījumā netika savlaicīgi konstatēta Pīlēna iesaistīšanās Saeimas vēlēšanu kampaņā un veiktas izmaiņas programmā, aizstājot raidījumu atkārtojumus ar citiem. Padome uzsver, ka elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem ir jāievēro priekšvēlēšanu aģitācijas ierobežojumi visā priekšvēlēšanu aģitācijas laikā un elektroniskais plašsaziņas līdzeklis par to redakcionāli ir atbildīgs saskaņā ar Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 25.pantu, līdz ar to VSIA "Latvijas Televīzija" atruna par to, ka viņiem nav rīka (piemēram, datorprogrammas) vai speciāli nolīgta darbinieka, kas monitorētu visus publiski izskanējušos paziņojumus par personu iesaistīšanos 2022. gada Saeimas vēlēšanu kampaņā un operatīvu veiktu nepieciešamās izmaiņas LTV programmu plānos, nevar tikt

uzskatīts par apstākli, kas atbrīvo no atbildības par priekšvēlēšanu aģitācijas periodā noteiktajiem priekšvēlēšanu aģitācijas ierobežojumiem. VSIA “Latvijas Televīzija” paskaidrojumos norādītais, ka raidījums “Personība.100g kultūras” tika veidots krietnu laiku pirms tam, kad kļuva zināms par konkrētās personas dalību Saeimas vēlēšanās 2022, līdz ar to ir neiespējami, ka raidījums varētu saturēt tiešu vai netiešu aicinājumu balsot par vai pret kādu, Padomes ieskatā ir nepamatots, jo arī iekļaujot programmā raidījumu, kas ir veidots vairākus gadus atpakaļ, bet tajā ir atspoguļotas tikai personas pozitīvās iezīmes, var gan pēc elektroniskā plašsaziņas līdzekļa izvēles, gan arī pēc vienošanās iekļauta elektroniskā plašsaziņas līdzekļa programmā, lai popularizētu personu, kas vēlas iesaistīties politikā un tiek izvirzīta kā partiju apvienības “APVIENOTAIS SARAĶSTIS - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija” Ministru prezidenta amata kandidāts. VSIA “Latvijas Televīzija” paskaidrojumos norādītais, ka raidījumam “Personība.100g kultūras” tā izplatīšanas laikā skatījumu skaits ir neliels šajā gadījumā nav nozīmes, jo priekšvēlēšanu aģitācijas perioda aģitācijas materiālu izplatīšanas pārkāpumi elektronisko plašsaziņas līdzekļu jomā, saskaņā ar Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma normām ir formāla sastāva, līdz ar to atbildība iestājas ar pārkāpuma veikšanas fakts, bet nevis no cik liela sabiedrības daļa šo raidījumu noskatījās.

[22] Atbilstoši “Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes vadlīnijām Elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbībai priekšvēlēšanu aģitācijas laikā” 3.2. punktā ir noteikts, ka Deputātu kandidāti vai publiski atpazīstami politisko spēku līderi, kuri satura veidošanas jomā nav darba tiesiskajās vai citās līgumiskajās attiecībās ar elektronisko plašsaziņas līdzekli, nedrīkst būt sporta, kultūras un citu notikumu komentētāji. Gadījumā, ja kāda notikuma komentēšanai izvēlēts tieši deputāta kandidāts vai publiski atpazīstams politiskā spēka līderis, šim lēmumam jābūt redakcionāli pamatotam, izvērtējot, kāpēc tieši šī persona ir visatbilstošākā konkrētā notikuma komentēšanai. Nepieciešamības gadījumā elektroniskajam plašsaziņas līdzeklim jāspēj lēmums pamatot. Tāpat elektroniskā plašsaziņas līdzekļa pienākums ir izvērtēt, vai, gadījumā, ja atbilstošākais konkrētā notikuma komentētājs ir tieši deputāta kandidāts un tam nav iespējams atrast citu aizvietotāju, vai šo konkrēto raidījumu vai epizodi nav iespējams iekļaut programmā pēc priekšvēlēšanu aģitācijas perioda beigām. Lemjot par konkrētā deputātu kandidāta vai publiski atpazīstama politiskā spēka līdera atspoguļošanu priekšvēlēšanu aģitācijas periodā, elektroniskajam plašsaziņas līdzeklim jāizvērtē šādi kritēriji:

- sabiedriskā interese zināt attiecīgās personas viedokli;
- personas atspoguļojuma intensitāte attiecīgajā raidījumā, kā arī elektroniskā plašsaziņas līdzekļa programmā kopumā;
- nepieciešamība garantēt godīgus dažādu politisko spēku konkurences apstākļus

priekšvēlēšanu aģitācijas periodā, taču Padomes ieskatā, šajā gadījumā nav nodrošināta acīmredzama sabiedriskā interese un personas atspoguļojuma intensitāte attiecīgajā raidījumā, tādejādi pārkāpjot godīgu priekšvēlēšanu aģitācijas nodrošināšanu.

[23] Padomes ieskatā, lai novērtētu izdarītā administratīvā pārkāpuma būtiskumu, ir jāvērtē arī Raidījumā izplatītā satura publiskums. Raidījuma satura publiskums nozīmē, ka tas tiek izteikts atklāti, cilvēkiem pieejamā un saprotamā veidā, tas ir, citu personu klātbūtnē vai arī tādā veidā, ka arī klāt neesošas personas var ar tiem iepazīties. Vai raidījumā iekļautais saturs ir publisks, jāizlemj, ievērojot visu apstākļu kopumu – vietu, laiku, situāciju un citus apstākļus, kādos tas izteikts. Tas nozīmē, ka raidījuma saturs ir jāizplata publiskā, sabiedrībai pieejamā veidā, t.sk. internetā, tiešraidē elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos. Konkrētajā gadījumā Raidījums tika izplatīts VSIA “Latvijas Televīzija” programmās “LTV 1” un “LTV7” 2022.gada 20. un 28.jūlijā, kas pirmreizēji tika izplatīts 2016.gada 12.aprīlī, tas ir 6 (sešus) gadus atpakaļ. Līdz ar to rodas Padomes ieskatā, tā nevar būt nejaušība, ka tieši priekšvēlēšanu aģitācijas periodā šis raidījums tiek izplatīts divas reizes un īsi pirms priekšvēlēšanu aģitācijas perioda vienu reizi, ņemot vērā, ka kā jau iepriekš tika norādīts, tad publiskajā telpā jau vairākkārtīgi sākot no maija vidus parādījās informācija par to, ka Uldis Pīlēns vēlas glābt Latviju un pieļauj savas kandidatūras izvirzīšanu Ministru prezidenta amatam 14.Saeimā.

[24] Vērtējot Raidījuma laikā izplatīto informāciju, ir konstatējams saturs, kas nepārprotami parāda Raidījuma galveno dalībnieku Uldi Pīlēnu kā ļoti pozitīvu personību, kas savā dzīvē ir ļoti daudz sasniegjis un paveicis labus darbus sabiedrības labā. Raidījumā tika izplatīta informācija tikai pozitīva informācija par Raidījuma galveno personu Uldi Pīlēnu gan no viņa paša, gan no viņa tuviniekiem dzīvesbiedres /personas C./, dēliem /personas D./ un /personas E./, kā arī no diriģenta /personas A./ un SIA “Enna” direktora /personas B./ attiecībā uz Ulda Pīlēna personības pozitīvajām īpašībām, gan veiktajiem labiem darbiem sabiedrības labā. Līdz ar to Padome secina, ka VSIA “Latvijas Televīzija” programmā “LTV7” 2022.gada 20.jūlijā un programmā “LTV1” 2022.gada 28.jūlijā izplatītajā raidījumā “Personība.100g kultūras” atspoguļotā informācija nepārprotami un būtiski pārkāpj PAL 3.panta pirmo daļu.

[25] Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma (turpmāk arī – AAL) 132.pantu institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai to izdarījusi pie atbildības saucamā persona, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Pamatojoties uz AAL 11.panta pirmajā daļā noteikto, ja personas izdarītais administratīvais pārkāpums konkrētajos apstākļos nav radījis tādu apdraudējumu tiesiski

aizsargātajām interesēm, lai par to piemērotu sodu (maznozīmīgs pārkāpums), amatpersona var neuzsākt administratīvā pārkāpuma procesu, bet, ja tas ir uzsākts, amatpersona, augstāka amatpersona vai tiesa jebkurā stadijā var to izbeigt, nepiemērojot sodu. Šajā gadījumā amatpersona, augstāka amatpersona vai tiesa, ja to atzīst par lietderīgu, izsaka personai aizrādījumu. Aizrādījums nerada tiesiskas sekas.

[26] Juridiskās personas vaina nosakāma, ņemot vērā divus nosacījumus: pirmkārt, vai juridiskajai personai bija iespēja nodrošināt noteikumu ievērošanu, par kuru pārkāpšanu ir paredzēta atbildība, otrkārt, vai juridiskā personā veica nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu šo noteikumu ievērošanu (*Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 5.marta spriedums lietā Nr.SKA-19/2009*). Saskaņā ar Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 25.pantu "*elektroniskie plašsaziņas līdzekļi uzņemas redakcionālo atbildību. Elektronisko plašsaziņas līdzekļu redakcionālā atbildība šā panta izpratnē ir efektīva kontrole gan attiecībā uz raidījumu izvēli, gan attiecībā uz to organizāciju programmās un katalogos. Šie noteikumi neattiecas uz programmu retranslāciju.*" Tā kā VSIA "Latvijas Televīzija" pati veido savu programmu un attiecībā uz programmas ietvaros izplatītajiem arhīva raidījumiem un tajos atspoguļotajām personām pieņem redakcionālus lēmumus, VSIA "Latvijas Televīzija" bija iespēja nodrošināt noteikumu ievērošanu atbilstoši Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma prasībām un tā, lai tiktu nodrošināta godīga vēlēšanu konkurence. No minētā secināms, ka VSIA "Latvijas Televīzija" bija iespēja Priekšvēlēšanu aģitācijas periodā vairākkārt neizplatīt 2016.gadā veidotu arhīva raidījumu, kurā galvenā persona ir Uldis Pīlēns, kas ir partiju apvienības "APVIENOTAIS SARAĶSTS - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" izvirzītais Ministru prezidenta amata kandidāts. Padome uzskata, ka elektronisko plašsaziņas līdzekļu raidījumos, kuri tiek izplatīti priekšvēlēšanu aģitācijas laikā, un kuros tiek izplatīta tikai pozitīva informācija par partijas izvirzītu Ministru prezidenta amata kandidātu ir nepieļaujama, jo tādā veidā notiek slēpta priekšvēlēšanu aģitācija par attiecīgā raidījuma galveno personu Uldi Pīlēnu un viņu pārstāvēto partiju apvienības "APVIENOTAIS SARAĶSTS - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija".

Ievērojot visu minēto un vērtējot to, secināms, ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums un lietā nepastāv apstākļi, kas varētu būt par pamatu lietvedības izbeigšanai (AAL 119.pants), lietā nepastāv apstākļi, lai nepiemērotu administratīvo sodu, kā arī konstatētais pārkāpums nav uzskatāms par maznozīmīgu, un tādēļ VSIA "Latvijas Televīzija" konkrētajā gadījumā nav atbrīvojama no administratīvās atbildības (AAL 11.panta pirmā daļa), un tā iemesla dēļ, lai atturētu pārkāpēju un citus elektroniskos plašsaziņas līdzekļus no administratīvo pārkāpumu izdarīšanas, kā arī šādu pārkāpumu atkātošanās, Padome uzskata, ka nepieciešams VSIA

“Latvijas Televīzija” piemērot administratīvo sodu. Padomes ieskatā ar administratīvā soda palīdzību VSIA “Latvijas Televīzija” tiks motivēta savā turpmākajā darbībā nepieļaut atkārtotu iepriekš minētā pārkāpuma izdarīšanu.

[27] Ievērojot iepriekš minēto un izvērtējot lietā esošās ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā, Padome secina, ka elektroniskais plašsaziņas līdzeklis VSIA “Latvijas Televīzija” programmā “LTV7” 2022.gada 20.jūlijā un programmā “LTV1” 2022.gada 28.jūlijā izplatītajā raidījumā “Personība.100g kultūras”, ir pārkāpis Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 3.panta pirmo daļu, tādējādi izdarot Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 35.panta otrajā daļā paredzēto pārkāpumu – *“Par priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietojšanas vai uzskaites kārtības neievērošanu elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbības jomā piemēro naudas sodu fiziskajai personai no desmit līdz simt naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no simt līdz tūkstoš četrdesmit naudas soda vienībām.”*

[28] AAL 16.panta otrā daļa nosaka, ka *“viena naudas soda vienība ir pieci euro.”* No minētā izriet, ka par PAL 35.panta otrās daļas pārkāpumu juridiskām personām var piemērot naudas sodu no 500 euro līdz 7 100 euro.

[29] AAL 19.panta pirmā daļa nosaka, ka *“sodu par administratīvo pārkāpumu piemēro ietvaros, ko nosaka likums vai pašvaldību saistošie noteikumi, kuros paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu.”*

[30] AAL 19.panta otrajā daļā noteikts, ka *“nosakot administratīvā soda veidu un mēru, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pie atbildības saucamās personas personību (juridiskajai personai — reputāciju), mantisko stāvokli, pārkāpuma izdarīšanas apstākļus, atbildību mīkstinājošos un pastiprinošos apstākļus.”* Nosakot soda apmēru, Padome ņem vērā turpmāk norādītos apsvērumus:

[30.1] Izdarītā pārkāpuma raksturs:

1) Pārkāpums radies, jo VSIA “Latvijas Televīzija” neveica visus iespējamus pasākumus Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 3.panta pirmās daļas noteikumu ievērošanai un izplatot šo raidījumu sekmēja aģitāciju saturošas informācijas izplatīšanu par raidījuma galveno dalībnieku Uldi Pīlēnu, konkrēti, raidījuma galvenais dalībnieks Uldis Pīlēns, viņa tuvinieki un paziņas viņu popularizē, izplatot tikai pozitīvu informāciju par Ulda Pīlēna pozitīvajām personības iezīmēm un veiktajiem darbiem sabiedrības labā. VSIA “Latvijas Televīzija” nav apzinājusies savu darbību prettiesisko raksturu un nav paredzējusi pārkāpuma seku iestāšanās iespēju, kaut gan tās varēja un vajadzēja paredzēt;

2) Izdarītais pārkāpums nav uzskatāms par tādu, kas radies tehnisku iemeslu dēļ un nav uzskatāms par epizodisku;

3) Izdarītais pārkāpums uzskatāms par būtisku, jo pārkāpums veikts apzināti ar mērķi popularizēt partiju apvienības “APVIENOTAIS SARAKSTS - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija” izvirzīto Ministru prezidenta amata kandidātu;

4) VSIA “Latvijas Televīzija” pārkāpums ir vērtējams kā pirmreizējs. Vienlaikus minētais pārkāpums ir veikts apzināti ar mērķi maldināt personas, kurām aģitācija adresēta, jo raidījuma galvenais dalībnieks Uldis Pīlēns netika norādīts kā partiju apvienības “APVIENOTAIS SARAKSTS - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija” izvirzītais Ministru prezidenta amata kandidāts un tas var atstāt ietekmi uz sabiedrisko domu un vēlēšanu rezultātiem. Padome, izvērtējot raidījumu, ņem vērā arī to, ka minētais raidījums ir izskanējis publiski sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa programmā un pārkāpums ir radies jau raidījuma izplatīšanas brīdī, neskatoties uz to, cik liela auditorija raidījumu noskatījās. Ievērojot minēto, uzskatāms, ka VSIA “Latvijas Televīzija” izdarītās darbības kvalificējas kā būtisks pārkāpums.

Ievērojot minēto, uzskatāms, ka VSIA “Latvijas Televīzija” izdarītās darbības kvalificējas kā būtisks pārkāpums.

[30.2] Pārkāpuma izdarīšanas apstākļi:

1) nav konstatējams, ka pārkāpums būtu radies tehniskas kļūdas dēļ vai tam būtu epizodisks raksturs;

2) pie atbildības saucamā persona nav mēģinājusi novērst pārkāpumu.

[30.3] Pie atbildības saucamās personas personība (reputācija):

1) pie atbildības saucamās personas attieksme pret izdarīto pārkāpumu – neizprot pārkāpuma rakstura būtiskumu un nav veikusi darbības, lai novērstu izdarīto pārkāpumu;

2) VSIA “Latvijas Televīzija” ir sniegusi paskaidrojumus administratīvā pārkāpuma lietā Padomes noteiktajā termiņā;

3) attiecībā uz VSIA “Latvijas Televīzija” darbību pēdējā gada laikā Padomē ir uzsākti vēl 3 (trīs) administratīvā pārkāpuma procesi, no kuriem uz šī Lēmuma pieņemšanas brīdi 2 (divi) ir izskatīšanas stadijā, bet vienā tika piemērots administratīvais sods – brīdinājums. No ierosinātajiem administratīvā pārkāpuma procesiem 1 (viens) administratīvā pārkāpuma process VSIA “Latvijas Televīzija” tika ierosināts par

Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma pārkāpumu, bet 2 (divi) par izplatītās informācijas precizitātes trūkumu. No iepriekš minētā ir secināms, ka VSIA “Latvijas Televīzija” darbībā vairākkārtīgi Saeimas 2022 priekšvēlēšanu aģitācijas perioda laikā ir konstatēta Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma pārkāpšana.

[30.4] Pie atbildības saucamās personas mantiskais stāvoklis:

Saskaņā ar publiski pieejamo VSIA “Latvijas Televīzija” gada pārskatu 2021.gadu VSIA “Latvijas Televīzija” ir noslēgusi ar 326100 euro peļņu.

[30.5] Administratīvo atbildību pastiprinoši vai mīkstinoši apstākļi: nav konstatējami.

[30.6] Juridiskas personas vaina nosakāma, ņemot vērā divus nosacījumus: pirmkārt, vai juridiskajai personai bija iespēja nodrošināt noteikumu ievērošanu, par kuru pārkāpšanu ir paredzēta administratīvā atbildība, otrkārt, vai juridiskā persona veica nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu šo noteikumu ievērošanu (*sk. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 5.marta spriedums lietā Nr.SKA-19/2009*).

[30.7] Saskaņā ar AAL 13.pantu “*Administratīvais sods ir ietekmēšanas līdzeklis, kas tiek piemērots administratīvo pārkāpumu izdarījušajai personai, lai aizsargātu sabiedrisko kārtību, atjaunotu taisnīgumu, sodītu par izdarīto pārkāpumu, kā arī atturētu administratīvo pārkāpumu izdarījušo personu un citas personas no turpmākas administratīvo pārkāpumu izdarīšanas.*”

[30.8] Pieņemot lēmumu par soda mēra apjomu, Padome ņem vērā Padomes Vadlīnijas sankciju piemērošanā par administratīvajiem un reklāmas pārkāpumiem. ņemot vērā lietas apstākļus, kā arī to, ka pārkāpums saistīts ar godīgas vēlēšanu konkurences nodrošināšanas vajadzību, tas uzskatāms par būtisku. Par būtiskiem pārkāpumiem saskaņā ar Padomes vadlīnijās noteikto juridiskām personām piemērojams naudas sods no 701 līdz 1420 naudas soda vienībām jeb 3505 līdz 7100 euro. ņemot vērā iepriekš minēto, Padome uzskata par nepieciešamu piemērot administratīvo sodu 1420 (viens tūkstotis četri simti divdesmit) naudas soda vienības jeb EUR 7100,00 (septiņi tūkstoši viens simts *euro*) apmērā, kas uzskatāms par soda apmēru, kas nenodara VSIA “Latvijas Televīzija” ar pārkāpumu nesamērojamus materiālus zaudējumus, vienlaikus stimulējot VSIA “Latvijas Televīzija” un citus elektroniskos plašsaziņas līdzekļus turpmāk ievērot PAL prasības attiecībā uz priekšvēlēšanu aģitācijas nosacījumu ievērošanu.

Ievērojot minēto un saskaņā ar Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 35.panta otro daļu un Administratīvās atbildības likuma 151.panta 1.punktu, kā arī 153.panta pirmo daļu, Padome

n o l e m j :

1. Sodīt elektronisko plašsaziņas līdzekli VSIA “Latvijas Televīzija”, reģistrācijas numurs 40003080597, par Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 3.panta 1.daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu 2022.gada 20.jūlijā un 28.jūlijā, uzliekot naudas sodu 1420 (viens tūkstotis četri simti divdesmit) naudas soda vienības jeb EUR 7100,00 (septiņi tūkstoši viens simts *euro*) apmērā.
2. Pieņemto lēmumu paziņot VSIA “Latvijas Televīzija”.

Administratīvais sods jāsamaksā 1 (vienu) mēneša laikā zemāk norādītajā bankas kontā:

Saņēmējs: Valsts kase

Reģistrācijas Nr.90000050138

Konta Nr. LV78TREL1060001019900

Saņēmēja banka: Latvijas Banka

Bankas BIC: TRELLV22

Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 166.panta pirmo un otro daļu, kā arī 168.panta pirmo daļu persona, kura saukta pie administratīvās atbildības šo lēmumu desmit darba dienu laikā no lēmuma paziņošanas dienas var pārsūdzēt rajona (pilsētas) tiesā pēc tās juridiskās adreses, iesniedzot sūdzību Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei.

Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 262.pantu termiņš lēmumā noteiktā naudas soda labprātīgai izpildei pilnā apmērā tiek noteikts 1 (viens) mēnesis no dienas, kad lēmums ir stājies likumīgā spēkā. Naudas soda brīvprātīgas izpildes kārtība ir noteikta Administratīvās atbildības likuma 263.pantā.

Gadījumā, ja naudas sods labprātīgi netiek samaksāts šajā lēmumā noteiktajā termiņā, tad saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 269.panta pirmo daļu iestāde pēc naudas soda brīvprātīgas izpildes termiņa beigām nekavējoties nodod lēmumu par sodu piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Padomes priekšsēdētājs

Ivars Āboliņš

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU